

Preventivní program ZŠ Královské Poříčí

Školní rok 2021/2022

Vypracovala: Mgr. Olga Eichnerová
školní metodik prevence

Obsah:

1. Úvod
2. Charakteristika školy
3. Cíle preventivního programu
4. Realizace preventivního programu
5. Realizace programu v jednotlivých oblastech
6. Metody a formy práce, pomůcky
7. Zapojení pedagogických pracovníků do preventivního programu

1. Úvod

Preventivní program ZŠ Královské Poříčí vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s §29 odst. 1 a §30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. a §18 písm. c) zákona č. 379/2005 Sb., který do prevence sociálně – patologických jevů u dětí, žáků a studentů ve školách a školních zařízeních zařazuje konzumaci drog, včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, rasismus, intoleranci atd.

Cílem Preventivního programu ZŠ Královské Poříčí je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopna orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážít svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti – mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům.

Děti, které navštěvují ZŠ, patří k nejohroženější skupině, proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky, poskytnout žákům co nejvíce informací o drogové problematice (přiměřeně k věku žáků), ale i verbální a fyzické šikaně. Je zapotřebí naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit na neformální úrovni.

Z tohoto důvodu se i naše škola rozhodla připravit a realizovat komplexní, dlouhodobý program primární prevence na školní rok 2021/2022 a zahrnout do něj co nejvíce spolupracujících subjektů.

2. Charakteristika školy

Škola se nachází v obci Královské Poříčí v okrese Sokolov. V současné době má 34 žáků (1. – 5. ročník). Škola sice nemůže bezprostředně odstraňovat vlivy zvenčí, ale může hledat cesty a snažit se ve své práci vést žáky k jiným, zdravějším životním postojům. Cílem všech aktivit je podpora ke zdravému životnímu stylu a pozitivnímu sociálnímu chování, využívání každé příležitosti k této výchově.

Pedagogický sbor tvoří 5 pedagogů, 2 vychovatelky ŠD a 3 asistentky pedagoga.

Ředitelka školy: Mgr. Šárka Morávková

Výchovný poradce: Mgr. Vítek Morávek

Školní metodik prevence: Mgr. Olga Eichnerová

Třídní učitelé:

- I. (1. a 4. ročník) – Mgr. Milada Březinová
- II. (2. a 3. ročník) – Mgr. Vítek Morávek
- III. (5. ročník) – Mgr. Lenka Madejová

V letošním roce navazujeme na „Preventivní program“ z let minulých, kdy byla stanovena řada dlouhodobých cílů, zaměřených na prevenci sociálně patologických jevů, v jejichž plnění je třeba dále pokračovat.

3. Cíle preventivního programu

- stanovit si správný žebříček hodnot
- učit se řešit různé problémy
- informovat žáky o účincích návykových látek
- mít zdravé sebevědomí
- umět čelit tlaku vrstevníků
- umět říct „ne“
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- zkvalitnit sociální komunikaci
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu
- zlepšovat mezilidské vztahy
- umět se sebeovládat
- umět si vážit sebe samého
- znát zásady slušného chování
- dokázat měnit špatné postoje
- mít správný režim dne
- umět správně trávit volný čas
- znát centra pomoci
- zapojit žáky do školních a mimoškolních aktivit

- správně trávit volný čas
- znát svá práva a povinnosti

Cílem Preventivního programu ZŠ Královské Poříčí je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům a tím dosáhnout zlepšení vztahů v třídním kolektivu a celkově příznivého sociálního klimatu ve škole mezi žáky různých věkových kategorií. Dále motivace žáků k zásadám zdravého životního stylu (zdravá výživa, fyzická a psychická hygiena, hodnota zdraví, nemoc, léky – jejich pozitivní a negativní stránka), ta je možná jen v případě spolupráce s rodiči.

Škola poskytne žákům základní nezkrácené informace o zakázaných, ale volně dostupných návykových látkách, škodlivosti kouření na jejich mladý, nevyvinutý organismus, riziku užívání drog, drogové prevenci v souvislosti s AIDS a o alkoholismu.

Preventivní program zasahuje výchovnou a naukovou složku vzdělávání během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže; na prevenci zneužívání návykových látek; různé formy působení na postoje a ovlivňování chování dětí a poskytování široké nabídky pozitivních alternativ chování.

Základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů je výchova dětí ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech.

4. Realizace Preventivního programu ZŠ Královské Poříčí

Preventivní činnost ve výuce

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, např. výklad, předávání informací, samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování či dramatickou výchovu. Jednotlivá témata budou vyučující s žáky plnit průběžně během školního roku.

Zaměříme se především na rozvíjení sociálních dovedností, které napomáhají k efektivní orientaci v mezilidských vztazích, odpovědnosti za chování a uvědomění si důsledků jednání. Dále na posilování komunikačních dovedností, zvyšování schopnosti řešit problémy,

konflikty, adekvátní reakce na stres, neúspěch, kritiku. Na vytváření pozitivního klimatu – pocitu důvěry, bez nadměrného tlaku na výkon, zařazení do skupiny, práce ve skupině vrstevníků, vytvoření atmosféry pohody a klidu, bez strachu a nejistoty. A na formování postojů ke společensky akceptovatelným hodnotám – pěstování právního vědomí, mravních a morálních hodnot, humanistického postoje atd. Dovednosti, znalosti a postoje, které si žáci osvojí, musí korespondovat s věkem a navazovat na předchozí zkušenosti. Formy vzdělávání a výchovy musí zohledňovat životní styl rodiny.

Organizované aktivity – budou představovat významné místo v oblasti prevence

- Besedy

Budou uskutečňovány podle potřeby. V oblasti represe se zaměříme na bezprostřední spolupráci školy s rodiči, pedagogy, sociálním odborem, Policií ČR, PP při přijímání účinných výchovných opatření ve vztahu k dětem.

Další neorganizované aktivity

- Soutěže

Sportovní liga škol, vědomostní soutěže a další.

- Dotazníky

Jak se cítím ve škole? Návykové látky. Šikana ve školách.

- Další

Zájmové útvary a kroužky, školní družina, akce pořádané školou v době mimo vyučování, výlety a exkurze. Zapojení do vyhlašovaných soutěží. Práce na školních projektech. Osvětová činnost.

- Projekty

Mléko do škol. Ovoce do škol. Kulturní vystoupení v naší obci. Ochrana člověka za mimořádných událostí. Třídíme odpad – Recyklohraní. Projekt „Výzva 83“.

5. Realizace programu v jednotlivých oblastech

Konkrétní témata prevence jsou zapracována do vzdělávacího procesu v následujících oblastech:

- A. **Sociálně patologické jevy** – vytváření povědomí žáků o nebezpečí drogových závislostí, alkoholismu, kouření, patologického hráčství, projevů xenofobie a rasismu, problematice šikany a násilí
- seznámení se s danou problematikou bude součástí učebních plánů řady předmětů

- spolupráce s místní knihovnou při výběru vhodné literatury
- průzkum o šikaně ve třídách a škole
- rozmluva o vandalismu, nešetrném zacházení se školním majetkem a nevhodném chování žáků po odchodu ze školy
- záškoláctví jako nežádoucí jev
- spolupráce s rodiči problematických žáků - třídní schůzky, snaha o častější zapojení rodičů do školních akcí

Škola v prevenci sociálně patologických jevů nabízí rodičům spolupráci ve formě komunikace na třídních schůzkách, individuální konzultace s učiteli, metodikem prevence a ředitelkou školy.

Rodiče budou seznámeni s Preventivním programem ZŠ Královské Poříčí na třídních schůzkách v listopadu. Program bude zveřejněný na internetových stránkách školy. Žáci s ním budou seznámeni prostřednictvím třídních učitelů.

B. Ochrana životního prostředí – rozvíjení ekologického myšlení žáků

- seznámení s problematikou ochrany životního prostředí prostřednictvím učebních plánů a řady předmětů
- péče o nejbližší okolí školy, školní zahradu a školní pozemek
- třídění odpadu v jednotlivých třídách (papír, plast)

C. Sociální dovednosti – vytváření a rozvíjení schopnosti komunikace a týmové práce

- akce Děti dětem – rozloučení s dětmi z pátého ročníku
- zlepšení vztahů mezi žáky

D. Právní vědomí a morální hodnoty – formování postojů našich žáků, uvědomování si svých práv i povinností (schránka důvěry)

- dodržování vnitřního řádu školy, který přesně formuluje práva a povinnosti žáků
- získávání a upevňování zásad společenského chování a kulturních návyků (návštěvy filmových a divadelních představení)
- vytváření povědomí sounáležitosti k regionu, zdravého patriotismu a vlastenectví (exkurze a vycházky do okolí, návštěva obecní knihovny)

6. Metody a formy práce, pomůcky

- metody a formy práce – besedy, přednášky, diskuze, rozhovory, soutěže, skupinové práce, samostatné práce, hry, dotazníky, práce s literaturou, projekty

- pomůcky – tisk, literatura, video, počítače, propagační materiály, obrázky

7. Zapojení pedagogických pracovníků do Preventivního programu ZŠ Královské Poříčí

Všichni pedagogičtí pracovníci školy jsou zapojeni do Preventivního programu ZŠ Královské Poříčí v rámci výuky, třídní učitelé pracují s třídním kolektivem, vyučující zajišťují volnočasové aktivity pro žáky, kroužky, kulturní, sportovní a veřejně prospěšné akce.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v rámci aktuální nabídky seminářů DVPP. Poznatky ze seminářů jsou dále využívány individuálně ve výuce a ostatních aktivitách. Školní metodik prevence spolupracuje s ředitelkou školy, ostatními pedagogy, rodiči a institucemi, zúčastňuje se školení metodiků prevence.

8. Adresář kontaktů

- **Městská policie Sokolov**

Prevence kriminality

Renáta Černá 354 228 291, 778 430 239, renata.cerna@mp-sokolov.cz

- **Policie ČR Sokolov**

Oddělení tisku a prevence

Soňa Podlahová 974 362 205, 702 291 558, sona.podlahova@pcr.cz

Dobrovského 1935, Dolní Rychnov

- **Pedagogicko - psychologická poradna Sokolov**

352 604 505, 728 373 132, info-sokolov@pppkv.cz

Metodik prevence

Mgr. Šulová Tereza, 731 692 349, tsulova@pppkv.cz

- **SVP Karlovy Vary**

774 715 266, svp@svpkvary.cz, Sportovní 28, Karlovy Vary

- **Krajský školní metodik prevence**

Ing. Eva Cíhová, 354 222 446, eva.cichova@kr-karlovarsky.cz

- **Dětský psychiatr**

MUDr. Blanka Stefanovičová, 352 600 347, Sokolovská 2262, Sokolov

- **Dětský psycholog**

Mgr. Bystroňová Tereza, tbystronova@pppkv.cz, 739 609 158

Mgr. Chudačiková Domonika, dchudacikova@pppkv.cz, 724 863 779

Mgr. Kohoutová Helena, hkohoutova@pppkv.cz, 733 616 033, 724 863 921

- **Intervenční centrum Sokolov**
359 807 001, 736 5014 095, domacinasili@pomocvnouziops.cz, J.K. Tyla 461, Sokolov
- **Linka bezpečí**
Pro děti 116 111, pro rodinu a školu 116 000
- **Kruh bezpečí**
Linka pomoci obětem trestného činu 116 006
- **Probační a mediační služba**
Mgr. Lenka Loskotová, 737 247 520, lloskotova@pms.justice.cz, Jednoty 654, Sokolov
- **FOKUS**
www.fokus-mb.cz, sekretariát Pavla Rychlá 775 562 015

9. Hodnocení školního roku 2021/2022

Vypracovala: Mgr. Olga Eichnerová

Při odhalení následujících nežádoucích jevů se zavádí následující postup:

A. Krádež a vandalismus

Pedagogický pracovník sepíše záznam s vyjádřením žáka a výpovědí poškozeného, následuje zápis do žákovské knížky, projednání přestupku se zákonným zástupcem, snížená známka z chování a dle závažnosti přizvání Policie ČR a informování orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Dále se řídí metodickým pokynem k primární prevenci sociálně patologických jevů u dětí ve školních zařízeních a školním řádem.

B. Záškoláctví

Rodič je povinen omluvit nepřítomnost žáka do 2 dnů v souladu se školním řádem, pokud tak neučiní, má žák neomluvené hodiny. Při podezření na záškoláctví je zákonný zástupce vyzván k návštěvě školy, kde je s ním záškoláctví projednáno a o tomto jednání je pořízen zápis. V případě, že nedojde k nápravě, je informován MÚ v Sokolově – Odbor sociálních věcí a zdravotnictví. Tato povinnost vyplývá z §10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně právní ochraně dětí v platném znění a dále z metodického pokynu MŠMT ČR č. 10194/2002 – 14 ze dne 11.3. 2002 a školním řádem.

C. Šikana

Při zjištěných projevech šikany provede pedagogický pracovník zápis do žákovské knížky, projedná přestupek se zákonným zástupcem. Dojde ke zajištění svědků, dle závažnosti jsou k jednání přizváni rodiče oběti a agresora. Důležitá je ochrana oběti šikany. Následuje postih pro agresora – snížená známka z chování, při opakovaném přestupku dle závažnosti přizvání Policie ČR a informování sociálního odboru.

(viz „Školní plán proti šikaně“)